

Konsekvensutredning landskapsbilde i strandsonen, Iberneset boligområde, Herøy kommune

Gbnr 4/365 m.fl.
Dato: 17.02.2014

LandArk as
landskapsarkitekter mnl
fotograf

www.landark.no

Rapportens tittel:
Konsekvensutredning landskapsbilde i strandsone, Iberneset boligområde, Herøy kommune.

Utarbeidet av:
LandArk as
Forfatter
Åsfrid Fagervik, landskapsarkitekt mnl
Tlf: 92622556
E-postadresse: fagervik@landark.no

Kontrollert av:
LandArk as
Nina Mari Karlsø, landskapsarkitekt mnl
Tlf: 99038025
E-postadresse: karlso@landark.no

Emneord: Konsekvensutredning, landskapsbilde, bebygd landskap, strandsone, Iberneset, Færøyvågen, Herøy kommune.

Antall sider: 15

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning.....	4
2.	Sammendrag.....	4
3.	Områdebeskrivelse (0-alternativet).....	5
4.	Metode	5
	4.1 Dagens situasjon – alternativ 0	6
	4.2 Utbygging av området – alternativ 1	11
5.	Konsekvensanalyse	13
	5.1 Verdivurdering av landskapsbildet	13
	5.2 Tiltakets virkning/omfang.....	13
	5.3 Samlet vurdering av konsekvenser	14
6.	Avbøtende tiltak	15
7.	Konklusjon.....	15
8.	Referanser	15

1. Innledning

Rapporten er en konsekvensutredning innen temaet landskapsbilde i strandsonen. Utredningen er gjennomført på oppdrag fra Kent Roger Sandvær. Sandvær planlegger å legge til rette for et boligområde på Iberneset i Herøy kommune. Foreslått planområde er på ca 44,6 daa inkludert areal i sjø.

Da kommunedelplanen ble utarbeidet ble det gjennomført konsekvensutredninger for alle områder på land, men ikke for områder i sjø. Herøy kommune krever derfor at sjøarealet må konsekvensutredes. Utredningen er videre basert på planprogrammets bestilling vedrørende temaet landskapsbilde i strandsonen.

Utredningen er gjennomført i henhold til de krav til konsekvensutredninger som plan- og bygningsloven setter. Utredningen inneholder en beskrivelse av dagens situasjon og en vurdering og visualisering av konsekvenser for landskapsbilde for det planlagte inngrepet. Det er satt krav om at det er landskapsbilde i strandsonen som skal utredes og 15 m inn på land. For å få et mer realistiske landskap har utreder valgt å ta med de planlagte boligene i prosjektområdet.

2. Sammendrag

LandArk as har foretatt en konsekvensutredning innen temaet landskapsbilde i strandsonen i forbindelse med regulering av Iberneset boligområde i Herøy kommune. Landskapsbilde brukes som betegnelse på de visuelle og estetiske kvalitetene i landskapet. Begrepet omfatter både åpent natur- og landbrukslandskap og bebygd landskap. Grunnlaget for konsekvensutredningen av området baseres på dagens landskap og planlagt landskap innenfor prosjektområdet.

Iberneset er avsatt til boligformål i kommunedelplanen for Sør- og Nord-Herøy med omland 2011-2023. En utbygging av Iberneset vil gi store forandringer i landskapet. Ettersom området består av skrinn og jorddekt fastmark med en del fjell i dagen bør det tas hensyn til eksisterende terreng slik at det kan gjøres et minimalt inngrep i landskapet. For områdets estetiske verdi er det viktig at kommunen følger dette opp. Bebyggelsen vil være småhusbebyggelse i likhet med omkringliggende spredt bebyggelse. Området ligger i jevn og lik høyde som de andre bebygde områdene rundt prosjektområdet og utsikten til omkringliggende bebyggelse blir ikke nevneverdig berørt. Landskapsbildet i strandsonen vil spesielt endres der det skal tilrettelegges for naust og småbåtanlegg, da området fylles ut. Det er et par landskapselementer i området som bør bevares; en idyllisk vik nord i området samt ytterste punkt på neset av Iberneset som har en god utsikt ut Færøyvågen.

Dagens landskapsbilde på Iberneset vurdert til middels verdi fordi landskapet på Iberneset skiller seg ikke ut fra resten av lokalområdet. Området mister generelt sett ingen spesielle kvaliteter da landskapet ikke skiller seg ut fra resten av landskapet. Tiltaket vil stort sett være tilpasset til landskapets form og elementer og tiltakets dimensjon vil stort sett stå i et harmonisk forhold til landskapets skala. Tiltakets virkning/omfang settes derfor til lite positivt til middels positivt. Tiltakets samlede konsekvens blir middels positiv for landskapsbilde i strandsonen jfr. Figur 2. Konsekvensviften.

Det foreligger ingen alternative planer for området. 0-alternativet vil dermed ikke medføre endringer fra dagens situasjon. Dette alternativet får da heller ingen konsekvens for landskapsbilde i strandsone.

3. Områdebeskrivelse (0-alternativet)

Planområdet ligger på Sør-Herøy i et område med omkringliggende spredt bebyggelse bestående både av helårsboliger og fritidseiendommer. Området består i dag av uproduktiv skog, myr og skrinn fastmark og det er preget av gjengroing. De bratte svabergene sørvest i området begrenser en god og sikker tilgjengelighet til havet og i tillegg er det brådypt rett nedenfor bergene. Det er avsatt en sjøtomt gbnr 4/323 inne på prosjektområdet. Denne tomten har ingen bebyggelse, men det ligger en flytebrygge som er fortøyd inne på tomten.

Figur 1. Kartutsnitt fra Gårdskart som viser arealfordelingen for Iberneset.

4. Metode

Utredningen er utført med foto og 3D-modell av området. Dagens situasjon uten bebyggelse er vist med foto og illustrasjon og visualisering av foreslått bebyggelse tar utgangspunkt i landskapsplanen for Iberneset boligområde. Det er deretter foretatt en faglig vurdering av hvordan konsekvensene påvirker omgivelsene. Og til slutt er det gitt en faglig oppsummering samt forslag til evt. avbøtende tiltak.

Følgende alternativer vil bli vurdert:

- Alt. 0 Ingen utbygging
- Alt. 1 Utbygging av området

Fremgangsmåte

Arbeidet har bestått av:

- Avgrensning av influensområde.
- Landskapets kvaliteter/verdier skal beskrives. Områder som bør bevares beskrives.
- Visuelle konsekvenser for landskapsbildet skal vurderes i forhold til referansesituasjonen. Det skal redegjøres for virkningene og synligheten av bebyggelse, atkomstveger og ev. annen infrastruktur i tilknytning til tiltaket med illustrasjoner av fremtidig situasjon. Dette skal illustreres med f. eks fotovisualisering eller 3D-modell.

4.1 Dagens situasjon – alternativ 0

0-alternativet vil ikke medføre endringer fra dagens situasjon. Dette alternativet får da heller ingen konsekvens for landskapsbilde i sjø og strandsoner. Dagens situasjon er dokumentert med fotografier av området.

Bilde 1. Bildet viser Iberneset med omkringliggende landskap og bebyggelse. Bergene stiger bratt opp fra havet og danner et flatt platå oppe på Iberneset.

Bilde 2. Bildet viser de bratte svabergene og krattvegetasjon på Iberneset.

Bilde 3. Bildet viser en liten idyllisk vik innerst i den nordlige armen til Færøylvågen. Her skråner terrenget jevnt opp til platået på Iberneset. Viken er omkranset av bergvegger som danner en naturlig avgrensning av området.

Bilde 4. Bildet viser bergene i den nordlige armen til Færøylvågen.

Bilde 5. Bildet viser de bratte bergene ytterst på Iberneset.

Bilde 6. Selve Iberneset som deler Færøyvågen i to deler.

Bilde 7. I forgrunnen ses flytebryggen til sjøtomten på Iberneset. Terrenget skråner bratt ned mot den lille fjæra som ligger inne i denne bukten.

Bilde 8. Bergene og landskap i den østlige delen av Færøyvågen.

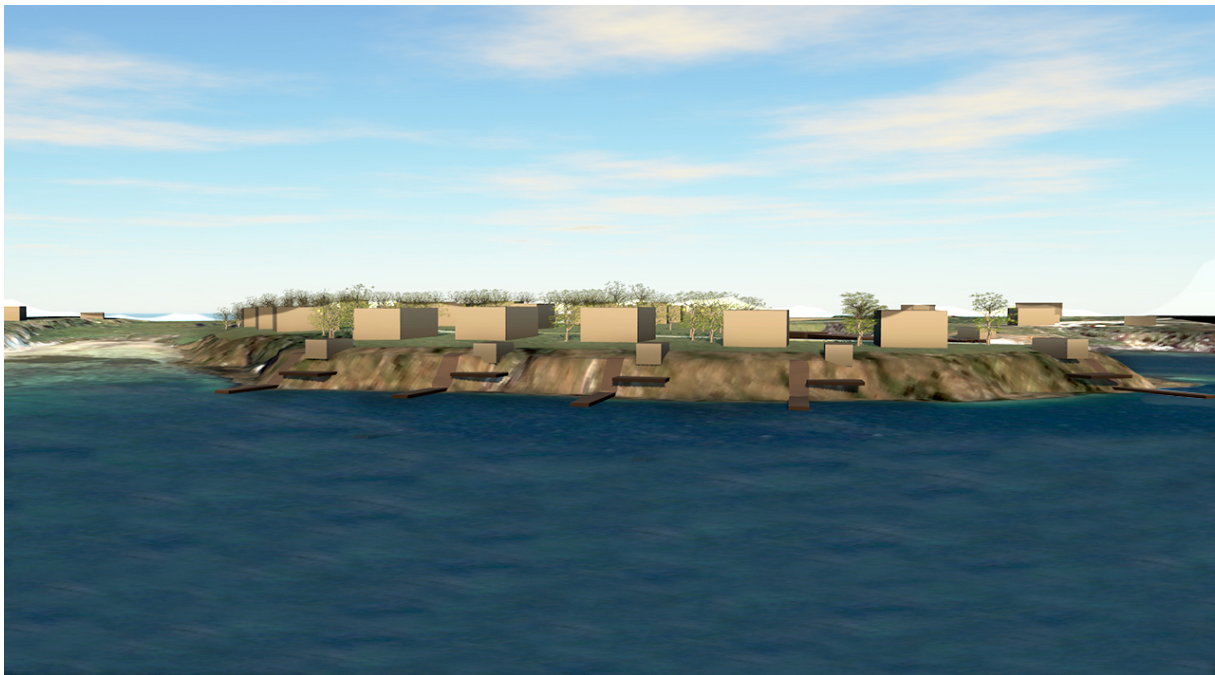
Bilde 9. Bergene og landskap på den indre delen av Iberneset. I bakgrunnen i bildet ses flytebyggen til gbnr 4/323.

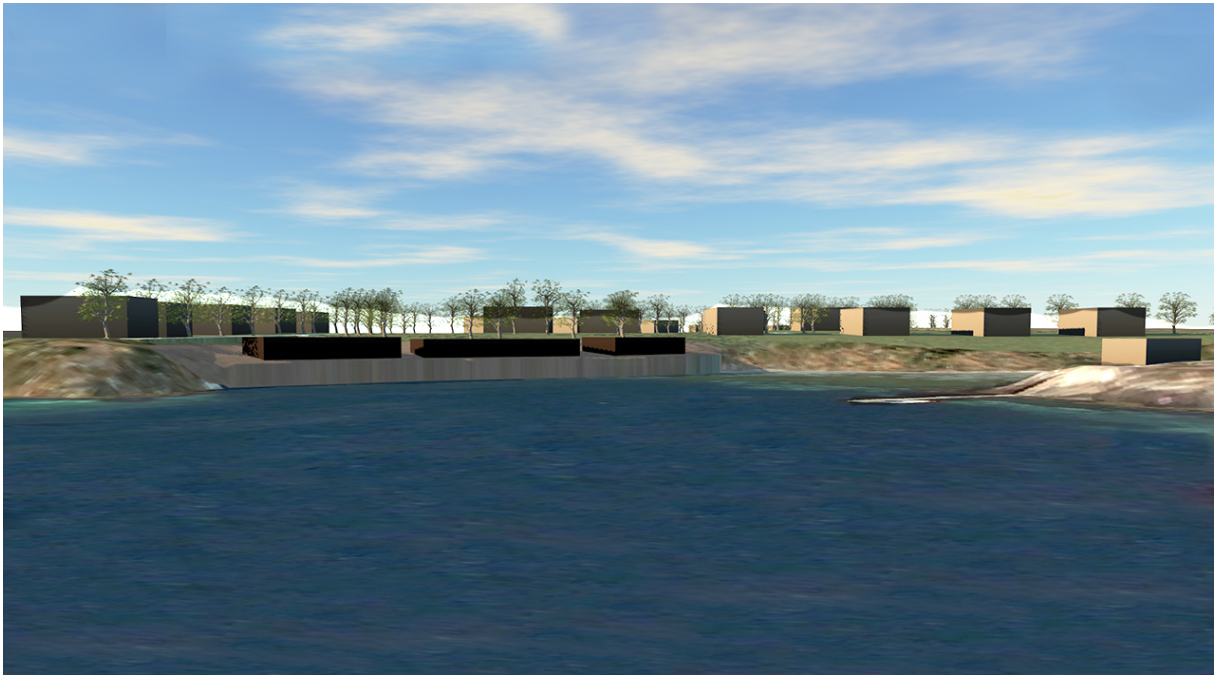
Bilde 10. Iberneset bærer preg av sterk gjengroing av krattvegetasjon. Bildet er tatt oppe på platået til Iberneset. Landskapet består av skrinn og jorddekt fastmark samt enkelte myrområder. Til venstre i bildet mot himmelen ses så vidt vanntårnet vi kan også se eksisterende boligbebyggelse.

4.2 Utbygging av området – alternativ 1

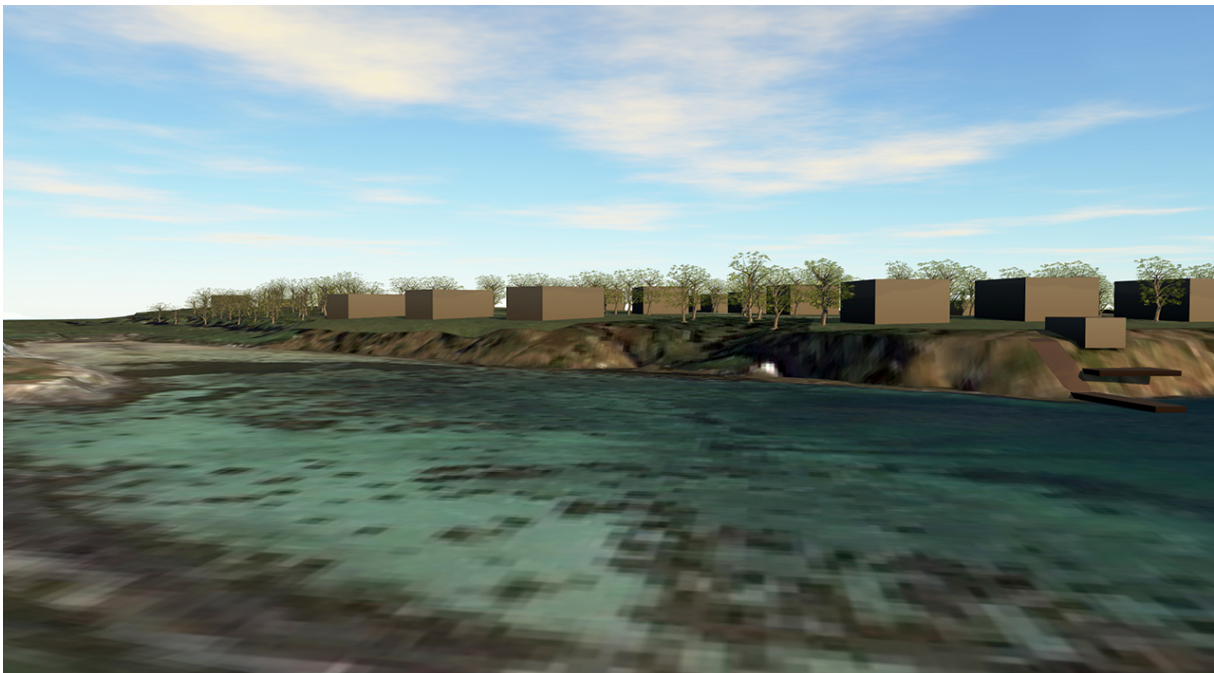
Det er satt krav om at det er landskapsbilde i strandsonen og de første 15 m inn på land som skal være med i utredningen. For å få et mer realistiske landskap har utreder også valgt å ta med de planlagte boligene som ligger lenger inn på prosjektområdet. Illustrasjonen for utbygging av området er løst med 3D-modell. Visualiseringen av foreslått bebyggelse tar utgangspunkt i landskapsplanen for Iberneset boligområde. Bygningsstruktur i form av boliger, naust og brygger er vist med forenklet geometri for å illustrere volum i landskapet. Man ser av 3D-modellen at bygningsstrukturen ligger på omtrent samme terrengnivå som eksisterende bebyggelse.

Bilde 11. Bebyggelse sør på Iberneset.

Bilde 12. Felles naustområde med brygger og omkringliggende bebyggelse.

Bilde 13. Bebyggelse sett mot den nordvestlige delen av planområdet.

5. Konsekvensanalyse

Denne konsekvensutredningen er basert på en «standardisert» og systematisk tre-trinns prosedyre for å gjøre analyser, konklusjoner og anbefalinger mer objektive, lettere å forstå og lettere å etterprøve, og følger metoden i «Håndbok 140 Konsekvensanalyser» (Statens vegvesen 2006). I utredningen er det også tatt utgangspunkt i veiledere fra Direktoratet for naturforvaltning, se referanser kap. 7, s. 10.

Trinn 1. Registrering og vurdering av verdi

Det vil si å vurdere hvor verdifullt et område eller miljø er. Verdien angis på en tredelt skala: liten - middels - stor. Verdien angis på en glidende skala og vises på en figur hvor verdien markeres med en pil.

Trinn 2. Tiltakets virkning/omfang

Her skal det vurderes hvilke endringer tiltaket antas å medføre for de ulike miljøene eller områdene, og graden av denne endringen. Omfang angis på en femdelt skala: stort negativt - middels negativt - lite/intet - middels positivt - stort positivt. Omfanget angis på en glidende skala og vises på en figur hvor omfanget markeres med en pil.

Trinn 3. Samlet vurdering av konsekvenser

Det vil si å avveie mellom de fordeler og ulemper et definert tiltak vil medføre. Konsekvensen for et miljø/område framkommer ved å sammenholde områdets verdi og omfang. Konsekvensutredningen skal angis på en nidelt skala fra meget stor negativ til meget stor positiv konsekvens.

5.1 Verdivurdering av landskapsbildet

Landskapet på Iberneset skiller seg ikke ut fra resten av lokalområdet og det har vanlige og gode visuelle kvaliteter som mange andre områder i Herøy kommune. Strandsonen til Iberneset består hovedsakelig av bratte til middels skrånende svaberg samt noen små fjærer. Landskapet ovenfor strandsonen består av krattvegetasjon og skrinn og jorddekt fast mark samt noen små myrområder. Fra naboområder er det krattvegetasjonen som danner horisontlinjen. Verdien av områdets landskapsverdi settes til middels.

Verdi: Liten   Middels   Stor

▲

5.2 Tiltakets virkning/omfang

Området mister generelt sett ingen spesielle kvaliteter da landskapet ikke skiller seg ut fra resten av landskapet. Tiltaket vil stort sett være tilpasset til landskapets form og elementer og tiltakets dimensjon vil stort sett stå i et harmonisk forhold til landskapets skala. Tiltakets utforming vil styrke omgivelsenes kvaliteter og særpreg. Tiltakets virkning/omfang settes til lite positivt til middels positivt.

Omfang: Stor   Middels   Lite   Lite   Middels   Stort positivt
                         negativt   negativt   negativt   positivt   positivt

---

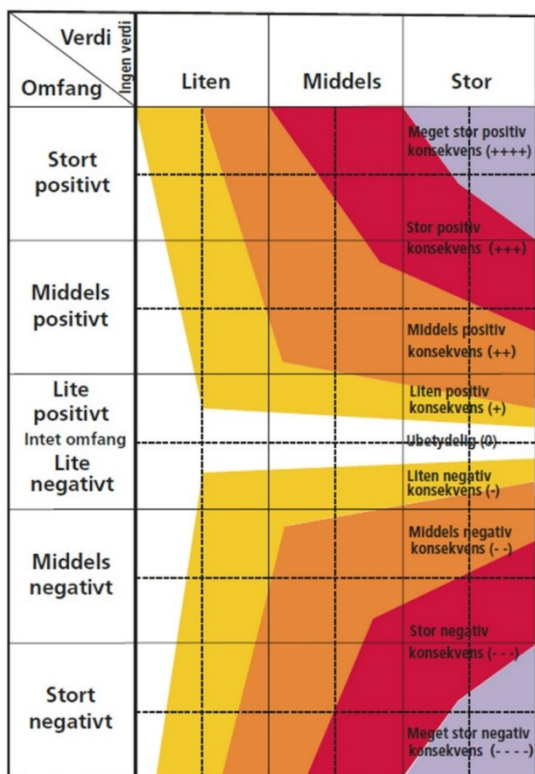
▲

5.3 Samlet vurdering av konsekvenser

Her kombineres trinn 1 (områdets verdi) og trinn 2 (tiltakets virkning/omfang) for å få frem den samlede konsekvensen av tiltaket. Med konsekvenser menes de fordeler og ulemper et definert tiltak vil medføre i forhold til alternativ 0. Konsekvensvurderingen angis på en ni-delt skala fra meget stor negativ til meget stor positiv konsekvens.

Det skal gjøres en vurdering av hvert alternativ samlet for de ikke-prissatte konsekvensene. Det skal også redegjøres for om disse konsekvensene er positive eller negative i forhold til alternativ 0, samt hvilke alternativ som er best og dårligst i forhold til den samlede vurderingen av de ikke-prissatte temaene.

Eventuelle avbøtende tiltak eller annen informasjon, eksempelvis usikkerhet, som kan ha betydning for valg av alternativ, skal framgå som merknad i den samlede konsekvensvurderingen. Avbøtende tiltak kan også redusere graden av negative konsekvenser.

Figur 2. Konsekvensviften. Konsekvensen for et tema framkommer ved å sammenholde områdets verdi for det aktuelle tema og tiltakets virkning (omfang). Konsekvensen vises til høyre, på en skala fra meget stor positiv konsekvens (++++) til meget stor negativ konsekvens (----). En linje midt på figuren angir null virkning og ubetydelig/ingen konsekvens. Over linja vises positive konsekvenser og under linja negative konsekvenser (etter Statens vegvesen 2006).

Vurdering av verdi for landskapsbilde i strandsone ble satt til middels og tiltakets virkning/omfang ble satt til lite positivt til middels positivt. Konsekvensene av tiltaket blir med utgangspunkt i konsekvensviften blir middels positiv konsekvens.

6. Avbøtende tiltak

- Det bør tas hensyn til eksisterende terreng spesielt siden det er mye fjell i dagen slik at en slipper unødvendig sprengning.
- Det bør settes igjen naturområder langs ved strandlinjen. Det er spesielt to landskapselementer som skiller seg ut; en idyllisk vik nord i området samt ytterste punkt på neset av Iberneset som har en god utsikt ut Færøylvågen.

7. Konklusjon

Iberneset er avsatt til boligformål i kommunedelplanen for Sør- og Nord-Herøy med omland 2011-2023. En utbygging av Iberneset vil gi store forandringer i landskapet. Landskapet vil endre karakter fra naturlandskap til ruralt bebygde landskap. Ettersom området består av skrin og jorddekt fastmark med en del fjell i dagen bør det tas hensyn til eksisterende terreng slik at det kan gjøres et minimalt inngrep i landskapet. For området estetske verdi er det viktig at kommunen følger dette opp. Bebyggelsen vil være småhusbebyggelse i likhet med omkringliggende bebyggelse. Området ligger i jevn og lik høyde som de andre bebygde områdene rundt prosjektområdet og utsikten til omkringliggende spredt bebyggelse blir ikke nevneverdig berørt. Horisontlinjen for området vil preges av småhusbebyggelse og kultivert vegetasjon. Landskapsbildet i strandsonen vil spesielt endres der det skal tilrettelegges for naust og småbåtanlegg, da området fylles ut. Det er et par landskapselementer i området som bør bevares; en idyllisk vik nord i området samt ytterste punkt på neset av Iberneset som har en god utsikt ut Færøylvågen. For landskapsbilde vil usikkerheten ha spesielt stor betydning i forhold til den endelige utformingen av tiltaket. Eksempelvis kan et bolighus slå både positivt og negativt ut, avhengig av utforming, linjeføring og plassering i terrenget. Det er lagt opp til at tiltaket stort sett vil være tilpasset landskapets form og elementer og tiltakets dimensjon vil stort sett stå i et harmonisk forhold til landskapets skala.

8. Referanser

Skriftlige referanser

Revidert planprogram for Iberneset boligområde med merknader og innspill
Statens vegvesen, 2006. Håndbok 140: Konsekvensanalyser, veiledning
Kommunedelplan for Sør- og Nord-Herøy med omland 2011-2023, planid 1818kpsen2011
Planbestemmelser til Kommunedelplan for Sør- og Nord-Herøy med omland 2011-2023, planid 1818kpsen2011